

F. t. l. vedr. adoptionsloven og forskellige andre love

ændring af adgangen til adoption uden samtykke vil der kunne opstå flere tilfælde, hvor de involverede voksne (forældre, forældremyndighedsindehavere og plejeforældre) og barnet har modstridende opfattelser af, hvad der er bedst for barnet. På baggrund af, at barnet efter forslaget vil kunne bortadopteret efter 3 års anbringelse uden for hjemmet, vil der således kunne være situationer, hvor barnet ikke har opnået den samme tilknytning til en plejefamilie, som et barn vil have efter den gældende praksis om længere tids tilknytning (typisk 7-10 år) ved plejebarnsadoptioner. Man kan også forestille sig en situation, hvor barnet har været anbragt på institution i eksempelvis 2 år og kun 1 år hos plejefamilien. Selvom det foreslås, at plejeforældrene så vidt muligt skal findes blandt godkendte ansøgere til adoption, vil der i måske højere grad end i dag kunne opstå situationer, hvor det skal overvejes, om det vil være bedst for barnet at blive bortadopteret til en godkendt adoptivfamilie frem for den plejefamilie, der ikke er en godkendt adoptivfamilie.

Justitsministeriet foreslår derfor, at der indsættes en bestemmelse i adoptionsloven om, at alle børn uanset alder i sager om adoption uden samtykke automatisk skal have beskikket en advokat under den administrative behandling af en adoptionssag. Det foreslås videre, at det tilsvarende fremgår af retsplejelovens § 475 c, at alle børn uanset alder i sager om adoption uden samtykke skal have beskikket en advokat.

Det foreslås desuden, at også børn, der er fyldt 3 år, som har bopæl i Danmark, kan få beskikket en advokat under en adoptionssag. Statsforvaltningens behandling af sager om stedbarnsadoptioner efter adoptionslovens § 5 a er dog ikke omfattet af beskikkelsesordningen, da barnet i disse sager bevarer retsforholdet til en af sine forældre, og da barnet allerede bor sammen med den kommende adoptant. Børn i sager, hvor adoptionen er formidlet gennem en af de formidende organisationer, der har tilladelse til at yde adoptionshjælp efter adoptionslovens § 30, er heller ikke omfattet. Det skyldes, at barnet i disse situationer er frigivet til adoption i udlandet, og at de udenlandske myndigheder i den forbindelse har vurderet, at adoption vil være til barnets bedste. Behovet for advokatbeskikkelse opstår særligt i de tilfælde, hvor forældrene, barnets plejeforældre og barnet har modstridende opfattelser af, hvad der er barnets bedste. Det kan således i visse tilfælde være hensigtsmæssigt at give barnet "sin egen stemme" og på den måde bringe barnets perspektiv yderligere frem i sagen. Statsforvaltningen kan derfor altid beskikke en advokat for et barn, der er fyldt 3 år, hvis der er tale om en anonym bortadoption eller en familieadoption, herunder plejebarnsadopti-

on. Der bør ikke beskikkes en advokat for barnet i en familieadoption, hvis det er utvivlsomt, at barnet og barnets familie er enige i adoptionen.

Herudover foreslås det, at et barn skal anses som part under domstolsbehandlingen af en sag om adoption uden samtykke. Den foreslåede partsstatus indebærer blandt andet en ret for barnet til på egen hånd at få prøvet statsforvaltningens afgørelse om adoption uden samtykke og til at anke rettens afgørelse.

Justitsministeriet er desuden af den opfattelse, at børn under 12 år i videre omfang end i dag skal inddrages i sager om adoption uden samtykke. Det er i den sammenhæng afgørende, at information til og rådgivning af barnet tager udgangspunkt i barnets faktiske situation og gives på en sådan måde, at barnet mødes i "øjnehøjde". Justitsministeriet vil fastsætte retningslinjer herfor i vejledningen til statsforvaltningerne om adoption.

5. Ensartet godkendelsesforløb

5.1. Gældende ret

5.1.1. Godkendelse som adoptant

Kravet til godkendelse som adoptant afhænger af, hvilken form for adoption, der er tale om. Ved fremmedadoption er det normalt en betingelse for at adoptere et barn, at ansøgeren efter en foretagen undersøgelse er blevet godkendt som adoptant. Ved fremmedadoption forstås adoption af et barn, der bor her i landet eller i udlandet, og hvor adoptanten ikke har en kvalificeret tilknytning (i form af f.eks. familierelationer m.v.) til barnet eller dets forældre. Er der en forudgående kvalificeret relation mellem barnet og ansøgeren, er der tale om en familieadoption. Ved familieadoption skal ansøgeren ikke godkendes som adoptant.

Hvilket undersøgelses- og godkendelsesforløb, ansøgeren skal gennemgå med henblik på at blive godkendt til fremmedadoption, afhænger af, om ansøgeren ønsker at blive godkendt til adoption af et dansk eller et udenlandsk barn.

For at blive godkendt som adoptant til international fremmedadoption skal ansøgeren gennem et faseopdelt forløb, hvor ansøgeren for det første skal opfylde nogle generelle krav vedrørende alder, samliv, helbred, boligforhold og økonomi. For det andet skal ansøgeren deltage i et adoptionsforberedende kursus, og endelig skal ansøgeren efter en individuel vurdering kunne anses for egnet til at adoptere et barn. Statsforvaltningens sagsbehandler vil gennem samtaler med ansøgeren og et hjemmebesøg foretage en beskrivelse af ansøgeren. Under samtalerne vil det være naturligt